

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Власова Валентина Петрівна

ORCID ID: 0000-0001-7480-101X

канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування

Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ, Україна

Шестеров Олександр Дмитрович

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
факультету управління і технологій

Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ, Україна

Сучасність вимагає від підприємств постійного розвитку, конкурентоспроможності та здатності швидко адаптуватися до змін. У таких умовах сутність та значення управління ефективністю діяльності підприємства стають надзвичайно важливими.

На сьогодні вирізняють різні види ефективності, а саме технічну, витратну, економічну, екологічну, соціальну, енергетичну, інвестиційну ефективності [1].

Суть управління ефективністю полягає в оптимальному використанні ресурсів, досягненні поставлених цілей та досягненні максимальної результативності. Вітчизняні підприємства зазнають збитків через війну з РФ, не знають як зміниться зовнішньоекономічна ситуація. Навіть в такому турбулентному зовнішньому середовищі стратегічне управління не втрачає актуальності. Розуміння основних принципів стратегічного управління ефективність підприємства дозволяє закріпити конкурентні переваги підприємства на тривалий час.

Для успішного управління економічною ефективність підприємства керівник має розуміти та використовувати основні стратегічні принципи. На рис 1 подано ці принципи.

Стратегічне управління ефективністю діяльності підприємства - це складний процес, він складається з різних структурних елементів, які взаємодіють між собою. Цей процес охоплює планування та впровадження стратегічних механізмів, які спрямовані на підвищення фінансово-економічної ефективності (результативності) діяльності підприємства.

Рис. 1. Основні стратегічні принципи управління ефективністю підприємства

Джерело: Узагальнено авторами за [2]

Управління ефективністю як системою, що складається з взаємопов'язаних елементів, спроектований для досягнення цілей, підвищення індивідуальної, командної та організаційної ефективності, передбачає окремі процеси:

- планування для поліпшення ефективності та особистісного розвитку;
- постановка цілей;
- контроль ефективності;
- забезпечення зворотного зв'язку;
- аналіз та оцінка ефективності діяльності;
- перегляд завдань з ефективності.

Одним з ключових аспектів управління ефективністю є визначення стратегічних цілей. Ці цілі визначають напрямок розвитку підприємства і слугують відправною точкою для всіх видів діяльності. Чіткі та обґрунтовані цілі дозволяють зосередитися на пріоритет та визначити конкретні завдання, які необхідно виконати для їх досягнення.

Другим важливим аспектом є встановлення показників ефективності які будуть використовуватися конкретним підприємством. Ці ключові показники вимірюються та оцінюються, щоб визначити, наскільки успішно підприємство прогресує у досягненні своїх цілей. Вони дозволяють об'єктивно оцінити ефективність різних аспектів діяльності, таких як фінансові показники, якість продукту, задоволеність клієнтів та задоволеність персоналу.

Основні показники ефективності роботи підприємства залежать від його галузі та розмірів. Деякі загальні показники можуть включати рівень прибутковості, рівень продуктивності праці, рівень задоволеності клієнтів, рівень задоволеності працівників, та інші. У фінансовій галузі ефективність може бути визначена через показники, такі як показник чистого прибутку, рентабельність активів та власного капіталу. У виробничій галузі, показники ефективності можуть включати рівень виробничої продуктивності, зниження виробничих витрат, підвищення якості продукції та зниження простоїв виробничого процесу. У сфері обслуговування, ефективність може бути визначена через показники, такі як рівень задоволеності клієнтів, рівень повторних покупок та рівень збільшення обсягів продажів в результаті рекомендацій клієнтів.

Використовуючи різні групи показників ефективності визначають інтегральний показник ефективності. Нагадаємо, що інтегральний показник ефективності для кожної галузі буде різним і вагомість кожного із показників теж буде різною. Науковці досить часто використовують одиничні показники ефективності у своїх моделях та методичних підходах для визначення (обґрунтування певних проєктів). Наприклад Бабина О.Є. та Власова В.П. [] при розробці економічного механізму визначення концесійних платежів при реалізації проєкт ДП в морських портах використовують саме такі показники економічної ефективності, які притаманні морським портам.

Третій аспект управління ефективністю - це моніторинг та оцінка результатів. Підприємство повинно мати систему контролю, яка дозволяє постійно відстежувати досягнення цілей та виявляти проблемні ситуації. Це дозволяє вчасно втручатися, коригувати стратегію та приймати необхідні рішення для досягнення успіху.

Однак, управління ефективністю не є статичним процесом. Швидкий розвиток технологій та зміни в економічному середовищі вимагають постійного вдосконалення та адаптації. Підприємство повинно бути готовим до інновацій, пошуку нових можливостей та підходів, а також відкритим до внутрішнього та зовнішнього впливу.

Висновки. Управління ефективністю є ключем до успіху в сучасному бізнес-світі та гарантією стабільного та стійкого розвитку підприємства. Стратегічне управління ефективністю діяльності підприємства передбачає постійне оновлення стратегій та планів на основі аналізу ефективності, а також змін у зовнішньому середовищі, що дозволяє підприємству пристосовуватися до змін та відповідати на виклики економічної кон'юнктури.

Список використаних джерел:

1. Савицька О. М., Салабай В. О. (2019) Ефективність діяльності та управління підприємством: особливості використання теорії, методології та результативності аналітичних досліджень. Ефективна економіка, № 6. Вилучено з: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7126> DOI: 10.32702/2307-2105-2019.6.55.
2. Архіпов Н. М. (2018) Види ефективності операційної діяльності підприємства торгівлі. Науковий вісник Ужгородського національного університету. № 18. Ч. 1. С. 21–26.
3. Говорушко Т. А., Климаш Н. І. (2013) Управління ефективністю діяльності підприємств на основі вартісно-орієнтованого підходу: монографія. Київ: Логос,. 204 с.
4. Бабина О. Є., Власова В. П. (2015) Економічний механізм визначення концесійних платежів при реалізації проектів ДПП у морських торговельних портах України. Бізнес Інформ, № 2. С. 162-168. Вилучено з: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2015_2_28.
5. Evaluation of Seaports' Investment Attractiveness Vlasova, Valentina and Palyvoda, Olena and Karpenko, Oksana and Bondar, Nataliia, (September 22, 2020). (2020). Evaluation of seaports' investment attractiveness. Investment Management and Financial Innovations, 17(3), 160-174, [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.17\(3\).2020.13](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.17(3).2020.13), Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3697290>.